XVIII. évfolyam 18. szám.
1944 április 29. szombat.

Ára 20 fillér

CELLDÖMÖLKI HÍRLAP

POLITIKAI-TÁRSADALMI-ÉS-SZÉPIRODALMI-HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Celldömölk, gróf Széchenyi-utca 12. Telefon: 55. Centrálszám: 17.258.

Felelős szerkesztő: NAGY IMRE

Megjelenik minden szombaton.

Néhány szó a Habsburgokról és propagandájukról

Az „Ország" című hetilap leleplezései — A hazai propaganda — Bűnök, amiket a magyarság nem feledhet el.

Az *Ország* című hetilap, a magyar kormányzat félhivatalos jellegű lapja szerkesztőjének szemléje szerint 15 napon belüli egy riportot közölt, melyben leírja a lelket az Amerikát boldogító Habsburg ivadékok és dédamerikai erőlködéseiről. A szóban forgó vizsgálat keretén az olvasó tömegeiben, hiszen még ma is olyan régen igen erős, magyar és német ellenes, angol szovjetbarát habsburgi propaganda folyt idehaza az országban is, ez az, amelyben meg kiemelni is igen érdekes volt a Habsburgok iránti rokonszenv bizonyos körökben, s az átlátszók belátásait tömegekben. IV. Károly, aki végromlásba döntötte erélytelenségével a trónt

szerencsétlenné, a kormányok

— zajlanak napjainkban

[illegible] szemeik előtt az üdvözítő politikáról, a más tanonccknak léptenyomon adagolta egy nem [illegible] előadó példáit Sárváról is ezt a magyarságot. Persze a hetilap ma más nem mint olyan könyvet a akelőt mindig reakciós hűvel az ilyféle Magyarországon nem kérnek belőle a bizonyos „jóidőkben", amik alatt az Ferenc József alatti volt ebben az országban.

Mert tudja, de az ajánlja, hogy apái azokban a ma boldogult nevezett békeidőkben kényszerítettek vándorolni, a vesztére a kiszorult egyének kiszálltak az Amerikába is, a bányák mélyére, amelyikből most politikai megváltót akarnak hazahozni az illtoni bérencek. Ez a fiatal magyarság emlékszik az iskolai tankönyvekből a Rákóczi és Kossuth-féle szabadságharcra is, tudja, hogyan futtatta a ferencjózsefi kormányzat a zsidók kezére az országot. A Bach-korszakban rákhozta a külföldi idegen tisztviselőket, 1848-ban kiírtatta a magyar honvédeket vesztesnek szinezett [illegible] A 19. [illegible] gátlatta az ország [illegible] szét a töröknek, a 17. században a kálló Zrínyi Miklósnak megtiltotta a védekezést a török ellen, még vízet sem engedett neki építeni. Hajtatta kezdett a magyarság törzsökös elemei ellen; pörpadra és gályára hurcolta a legjobb fiait, magyarokat, a pósonyi vértanúságtól a legújabb módon fosztotta meg a magyar népet prédikátoraitól és tanítóitól. Eperjesen a magyar honvédeket vesztette legjobb alakjait tőrte kerekbe Cavelle, Erdélyben Bástit szabadította a népre, ahol akkora ellenőrzést ismerteti a Habsburg politika, hogy egy korl. lejegyzések szerint ömberhuszt is kényelem volt csak ez a koldusbotra jutatott nép. *Kollonics és Szelepcsényi*, Bástit után az ezért halálunk alatti országtust koldussá tették — a [illegible]ju nevében! — felosztva

[illegible] a magyarságnak kiszolt a hálálmas Rákóczi vagyonokat. A gerincelő s csak a maga hálalmi érdekével törődő főpapság és főúri irszaság szivesen lemondott az aranybulla ellenállási záradékról, „hálából" elismerte a lősznyáji örökösödést, a akkor Mária Teréziának, ezek a Habsburgi Jézabeinek megingott a trónja, ugyanonnak és a kilik ajánlotta fel — nem a magyar, hanem magyar jobbágyság életét és vérét a királyságért és trónjáért. Ők könnyen kimondták, hogy „elszünkt és vérünket", mert az ő vérükét a kutya sem kérte, legfeljebb egyik-másik tévedve lőtt, de az élete és vére a szegény magyarnak hullott. A kiszínyd hálakő betelepítette az [illegible] — [illegible] nem rácokkal, horvátokkal, tótokkal és egyéb hondalókkal. Ugyanakkor a magyar csőkolyok a mádéfalvi vérengzés nincs idegen hajtatnak, kényszerítik. De azért ezek helyen még ma is élnek, hogy utóit nevezzenek el róla, kinek idkbe minden megtévesztő látszat ellenére sem tett csuki a magyar nemzet megrepantésére. Alatta még könyvet sem volt szabad engedély nélkül behozni ebbe az országba kiülföldről. Utóda [illegible]

[illegible] jegyén egy [illegible] éves bűntömeg alatta! (Már Mátyás királynak is sok hajt okoztak a Habsburgok éppen a

Akik százezreknek adtak kenyeret

Az egyéni vállalkozások üzleti csodái

A fenti cimen jelent meg egy igen érdekes könyv. *Pudi Berzé* kollégi nemrég a magyar könyvpiacon.!) Az ír sorra veszi azokat az üzleti karrier bizakat, akik a maguk megtiszteteiből, találmányából, ujitásából kiindulva a megtanult munkával, nár évtized alatt, százezreknek ét ma hozzátehetjük, millióknak adtak a munkát, kenyeret. A könyv más szert is tanulságos magyar szempontból, mert a példák tömegét hozza fel annak bizonyítására, hogy érdemes vállalni az üzleti élet kockázatát nekünk magyarokunk is, mert kitartó szívós szorgalmi bátorságos cek

[illegible] jára vihe[illegible] a megdö[illegible] ma, más [illegible] vádat, h[illegible] hoz a v[illegible] célokat, m[illegible] azért nem [illegible] vele.

A könyv [illegible] Kilián [illegible] valami [illegible] mindenszer[illegible] miléti [illegible] az elő[illegible] psobálja [illegible] kinek [illegible] De a meg[illegible]

nyugszik. Tökéletesitette találmányát, társat keres magának, mérnökök után kutat, a kis masina egyre tökéletesebb lesz. Megindul a nagybani gyártás, de még mindig alig adnak el belőle. Volt olyan év, hogy ötvenet sem. Az olvasó már-már azt hinné, hogy reménytelen az ügy, amikor egyszer csak a közönség is kezdi komolyan venni a kis ... a vásárlás. Alig telik pár év, s már nem győzik bővi-

... át a déli sarkig a vi-

... gunyolták, ami ra is ... törekvéseit igyekezetére, de később, egy-két évtized mulva mindenünnen kapja az üdvözleteket a róla elnevezett gilette-pengéért.

Ime a semmiből induló kezdeményezés hatalmas pályafutása. A másik szappannal kezdte, a harmadik dinamittal, a negyedik az olajjal. Egyik ezzel a másik azzal, de a lényeg mindenütt ugyanaz: a közönségnek szüksége volt a szappanra is, a zsilett pengére is, a győzött minden kezdeti nehézség ellenére is az, aki merte vállalni a kockázatot, még ha sem gondolva arra elérte, hogy később százezreknek ad

A magyar fiatalság figyelmét ...

közt is érdemes volna terjeszteni, az iparosok és tanoncok ... a ... kereskedő ...

... lelő ötletességgel es tehetséggel

Jellemző zsidó fenyegetőzés!

Hirschenhauser Dávid ... zsidótó ... *magyar vér folyik érte!* A zsidónak igaza van: a világzsidóság is oka annak, hogy ma magyar katonák drága vérének kell omlania a zsidó-bolsevizmus elleni küzdelemben. De téved, ha arra gondol, hogy idővel, zsidó bosszúját, majd magyar vérrel mossák le mellükről a sárga csillagot.

... desen, de mindenesetre előbb, mintsem azt a zsidók gondolják.

Követendő példa:

Bevonták a miskolci zsidók ...

... *minél gyorsabban a mi vidé-* ...

A kassai zsidók nem hagyhatják el házaikat

Ez is fontos. Kevesebb embert ... majd fertőzni saját ... tereikkel.

Postaküldemények bérmentesítésére használjunk vörös keresztbélyegeket.

HALLOTTA?..

... tosan igen humoros eset történt ... zalai községben, ahol ... biró. Meg kezik ugyanis a rendelet, hogy a zsidó üzleteket le kell zárni az áruk biztositása érdekében. A község birája szintén megkapta a rendelkezést és egyéb elfoglaltsága közben csak futólagosan nézte át a hivatalos irást. A dolognak az lett a vége, hogy a község zsidó származású lakosait azonnal összeterelteite és a tűzoltószertár tágas helyiségébe zárta valamennyit, s azonnal leventéket rendelt ki azok őrzésére. Másnap reggelig csak megy ... a dolog valahogy, de akkor furdalni kezdte a lelkiismeret ... község felelős vezetőjét, ... hát éheztetni még sem ... annyi embert. Magára ... ünneplőjét és átment a körjegyzőhöz, hogy a további intézkedéseket megszerezze, azaz, hogy megérdeklődje, mi lesz a zsidók élelmezésével. A jegyző persze nagyot néz.

— Mi lenne velük?... Van azoknak elég ennivalójuk, ... nak amijük van, — szól a válasz.

Biró uramnak ... van, mert mégis csak ... a falu zsidai után ... hordani ... e miatt. Akkor érti csak a jegyző, hogy a biró a rendelet sebtében való átolvasása következtében az üzletek helyett a zsidókat zárta be a tűzoltószertárba.

BAJTÁRSI SZOLGÁLAT

Lőrincz Imre szkv. Tp.: V—394 izeni Édesanyjának, rokonainak és ismerőseinek, jól van, ne aggódjanak hogyléte iránt. Sokat gondolok rájuk. Sok üdvözlettel.

Mit adjunk elő?

Erre ad pompás választ *Mukarai Elemér*: *Magyar játékszín* c. könyve, mely rövid idő alatt a második kiadást érte el. *Mukaray* a magyar szellemi színjátszás fáradhatatlan és úttörő munkása. Évek óta birkózik a nagy feladattal, hogy megteremtse a színjátszás magyar formáit és stílusát s e színjátszás részére értékes és használható anyagot teljesítsen, illetőleg állítson össze. A *Magyar játékszín* ...

... szolgáltatt ... a ... Kö...

... és a részletekig menő pontossággal. A ... utóbbi é... letet vett ... megfelelő ... és irányítás híján ... edt hamis és nem ki... takra. *Mukaray* ezzel a kiadó könyvvel nagy szolgálatot tett a magyar műkedvelés ügyének. Munkája nélkülözhetetlen kézikönyv minden magyar ... lelkészek, tanítók ... lók számára az előadható kisebb és nagyobb darabok ... jelent ... a játékszín.

Magyar Élet kiadás.

Épitők és épittetők figyelmébe

Hajlék címmel építőművészeti füzetsorozatot indított a Magyar Élet könyvkiadó Csaba Rezső szerkesztésében. A magyar népi ébredés ... folyvást a kérdést: mi lesz a magyar építészettel, kell-e magyar formanyelv, mely irányban induljon a magyar építészek megujulása: népi-magyar, vagy városi-európai irányban?

Őszintén meg kell mondanunk, hogy építészetünk a magyar élet legmélyebb ... ából fakadó termékenyítő hatásokat eddig alig kapott. A tervbe vett Hajlék füzetsorozat ezt a hiányt akarja pótolni. A füzet első száma új uton közeledik a problémához. ... építész szakembereket szólitat meg, hanem ... szociológusokat. Munkatársai között *Németh László*, ... *Sándort*, *Féja* Gézát, Pétert találjuk, továbbá ... Sándort szociologust és ... Janót, az Oncsa egyik ... igazgatóját. A ... gozatja, hogy az építészet első ... kérdés, hanem a nemzet és társadalom kérdése. A füzet éppen ... tisztább távlatai ... közelít a kérdéshez. Szabadulni igyekszik a régi, romantikus, ...

... tartalom ... ragadja. ... problémát. „Az ... ujjá kell épitenünk ... Veres Péter" — és ezt az ujjáépítést nem a Lipótvárosban, hanem Inárcsakucson kell kezdenünk. Stílusalakító feladatokat itt kaphat a magyar építészet. Tervezők, vállalkozók jól tennék, ha megismernék a magyar építés korszerű kérdéseit. Kevesebb „magyaros"-nak titulált s ellenséges ... ésteremtené vidéki városainkat és falvainkat.

Ujjáépülő ország

(Finnországi tapasztalatok.)

Irta: Rácz István

Jól emlékszem még arra hóviharos, hideg márciusi napra, mi... néhány finn és külföldi újságíró együtt ott álltunk ... országuton és ... a karjalaiak költözését. Véget nem érő menet vonult el ... magasan felpakkolt ... szekérig megrakott ... jöttek Karélia lakói, ... otthonukat, házukat, birtokaikat, de nem akartak idegen uralom ... Az út két szélén ... gazdasági gépek, ... ok, kocsik, biciklik, varrógépek, gyalupadok, ágyak, az élet és a munka mondható eszközei hevertek s a hó lassan fehér takaróval vonta be őket. Fantasztikus és lesujtoló látvány volt: egy országrész vándorlása! Sehogy ott álltunk, a szó önkéntelenül is a jövőre terelődött. — Hogyan fog Finnország megbirkózni az elébe tornyosuló nehézségekkel? — kérdeztem a finn kollégákat. — Hogyan tudnak új otthont, új munkalehetőségeket teremteni ennek a majdnem félmilliónyi embernek, hiszen az ország többi része is romokban hever?

— Ne féltsen bennünket! — felelte az egyik kucsmás, bekecses finn ujságiró. — Meglátja, olyan hamar ujjáépitjük országunkat, hogy szebb lesz, mint volt. Ha csak rajtunk m... ik ... ja csak a ... — de nemcsak raj... valóban példásan ... láttak munkához. Alig kötötték meg a békét, midőn Helsinkiben ... ások tetején már megjel... az öreg ... ácsok és bungón faragni ... a tetőzet gerendáit, szegezték a bádogot; a sebhelyes házak mellett nem ... okára feltűntek az első épületál... ványok, az ujjáépités, az új élet jó lendülettel elkezdődött és ... után. Aztán bekövetkezett 1940 áprilisának az az emlékezetes napja, midőn a világháború átterjedt a skandináv félszigetre is és ezzel a finn kikötők, mielőtt a tavasz meleg lehelete felolvasztotta volna róluk

... zijárójit s ezt az utat a mól kikötő, melynek rakodó berendezései igen kezdetlegesek voltak s amelytől a legközelebbi vasutállomás ötszáz kilométer távolságban fekszik, csak igen kis mértékben tudta pótolni. Mindennek következtében az exportipar kényteleni volt termelését erősen csökkenteni, de még nagyobb baj volt, hogy a szükséges élelmiszerek és nyersanyagok behozatala is nagy mértékben lecsökkent.

Az ezer tó országába nyalóban egyszerre súlyosra fordult a gazdasági helyzet. Tavaly ilyenkor hatalmas tempóban folytak az építkezések és Helsinkiben szinte gomba módjára nőttek ki a földből a szebbnél szebb modern lakóházak, kórházak, iskolák. Ma egyetlen új épületállvány sem emelkedik az ég felé és a súlyos nyersanyaghiány miatt a szépen megindult ujjáépítés tempója is meglassubbodott.

Nehéz idők járnak ma Suomi felett, de északi rokonaink, akik a tél viharos, vérzivataros hónapjaiban megmutatták, hogy csodákra is képesek, most sem esnek kétségbe. Bölcs takarékossággal, furfangos ügyességgel és egymás becsületes megsegítésével esnek a zord időket is átvészelik. Nincs benzin? Nincs szén? Sebaj, rengeteg erdő van Finnországban és a parlament ... famennyiség ... rendelkezésére álljon. Mert kell a fa: ez a legfontosabb a finn exportiparnak, a papir és cellulózeiparnak a nyersanyaga, ez pótolja a szenet a mozdonyok, hajók, gyárak kazánjaiban, sőt ma a legtöbb autó és autóbusz is fával pótolja a benzint. Az autóbuszok ormányára esetéle ládikó van szerelve, a teherautók oldalán otromba kis kályha éktelenkedik, az elegáns Mercedesek pedig külön kerekeken járó „gesztenyesütőt" vonszolnak maguk után: a fagázosító kemencét.

(Folytatjuk.)

Fizessen elő lapunkra!

Változások a rádióban és a sajtófronton

Vitéz Kolozsvári Borcza Mihály a rádiónál a hírszerkesztőség élére vitéz Béri László ujságirót, az irodalmi osztály vezetésére Liszt Nándor ujságirót, a drámai osztály vezetésére Laurisin Lajost az Országos Szinművészeti Akadémia tanárát nevezte ki.

Nem tudjuk, kinek a hatáskörében tartozik a zenei osztály, de itt is [illegible] valami átrendezés. Borzalmas ez a zenei szeny, ami a rádió könnyű muzsikájából árad. Nem az a baj, hogy könnyű, hanem értéktelen. Annyi értékes könnyű zenedarab van a világ zeneköltészetében, miért [illegible] a boldogtalan hallgatót Sále, Puto Buchió, Polámi, Fereni, Lehár, Huszka és társai „dolgaival", az izléstelen és tehetségtelen műdalköltők [illegible] nem is beszélve? Huszkáról, a zeneszerzőről és az emberről nem rég hoztak roppant kompromittáló adatokat a napilapok. Zenéje is olyan, amilyen volt a közélete a nőjegyárosok egyesületének az élén.

Az is furcsa, hogy mindenkiről történik megemlékezés, mindenkit ismertet a rádió, de a magyar zene világhirü képviselőiről nemcsak, hogy minden héten nem kapunk ismertetőt és bemutatót, de hónapok telnek el, hogy komoly arányu bemutatót kapnánk. Dankóra s a többi cigányra jut idő, a magyarokra, hogy lehet az, hogy nem jut? Mindennap egész órákat kellene az értékes magyar zenéből adni, a könnyűből és klasszikusból egyaránt, de beérhetjük azzal ha egy héten egyszer részesülünk a saját hazánkban a saját rádiónktól ebben a [illegible] kegyben? S közben arról nyilatkozik az igazgató, hogy milyen jó az arány az értékes és magyar zene terén a rádióban. Mikor lesz vége ennek a szemfényvesztő műsorpolitikának? Mikor lesz végre valóban magyar s nemcsak látszatra az, amit magyarnak mond a rádió, holott legfeljebb csak operett és népszinműves álmagyarság?

Ujabb lapbetiltások

Vitéz Kolozsvári Borcza Mihály államtitkár a következő lapok megjelenését tiltotta be:

Az Apatinban megjelenő *Die Donau* c. hetilapot, a Kunszentmártonban megjelenő *Kunszentmártoni Híradót*, valamint a Budapesten megjelenő *Magyar Nő Vállalkozók* lapját. Betiltott két lengyel nyelvű lapot is.

Kik gyüjtöttek aláirásokat Fülöp Kálmán nagyvágó érdekében?

A sárvári hatóság megvonta a vágási engedélyt *Fülöp* Kálmán hentestől és mészárostól különböző, Sárvárott jól ismert szabálytalanságok miatt. Mindenki emlékszik, hogyan bujtak elő a hazavitt csomagokban a paprikába feltünően bebalzsamozott füstölt husáruból a férgek az elmult esztendő nyarán. Nem kell ezeket ujra elismételni. Annál különösebb, hogy nem is olyan régen aláirásokat gyüjtöttek a közönség soraiban az engedély visszaadása érdekében s ami a legfeltünőbb, a szegények husellátásának biztosítását hozták fel egyik döntő indokul.

Elismerjük, hogy a sárvári husellátás körül a helyi szervek puhasága miatt sok zökkenő volt s van ma is. Legutóbb irtunk a husjegyek érdekében, hogy legalább az óriási ellentéteket csökkenteni lehessen s ne kapjon az egyik 6–8 kilós csomagokat akkor, amikor éppen megkivánja, ugyanakkor a másiknak semmi sem jut s éppen a többségnek. S ennek oka elsősorban maga a *mészáros*. Elismerjük, hogy a *mészáros* kiszolgálására is töméntelen panaszt lehet hallani. Remélhetőleg rövidesen megváltozik a helyzet ezen a téren is. De annyi bizonyos, hogy azért, mert a mostani nagyvágó ellen is tömérdek a panasz, elsősorban a kiszolgálást illetőleg, nem jogcim ez arra, hogy a méltán büntetett másik hentest egyéni érdekből a *közérdek ürügyével ujra rászabadítsák a közönségre.*

A kormányzat majd talál megfelelő megoldást. Addig is eláruljuk, hogy az engedélyétől megfosztott hentes egyik alkalmazottjának a felesége buzgólkodott az aláirások gyüjtésében. — Azt is beszélik, hogy az aláiró iv szövegét a községházán fogalmazták meg s azt olyan vezető személyiségek feleségei is aláirták, kiknek éppen az igazság érdekében nem lett volna szabad résztvenniök a hatósági végzés elleni tüntetésben.

Egyébként úgy hirlik, hogy Sárvárott is bevezetik a husjegyet. Ennek meg lesz az az előnye, hogy a kicsi fejadagot remélhetőleg megkapja mindenki s azt a városnak nem egy-két helyén osztják majd ki, hanem minden egyes körzetben lehet majd hust venni jegyre. Mindenesetre az ellenőrzést az egész vonalon *uj emberekkel s kiméletlen szigorral kell végrehajtani.* Itt még mindig szabadon mozognak olyanok, akik például Németországban már régen lógnának, itt meg szabotálják a kormányzatot, izgatnak ellene.

Óvd a gyermekedet talált játékoktól!

Robbanó anyag lehet benne!

Legyünk résen!

Ellenségeink nem válogatnak a pusztító eszközökben

A pártélet hirei

Nagysimonyiban a nyilaskeresztes párt Hungarista mozgalma f. hó 23.-án délután 4 órai kezdettel járási vándorértekezletet tartott. Bár előzőleg légiriadó volt, mégis a község tanácsterme kicsinynek bizonyult. Közel 500 lönyi testvér gyülekezett össze erre az alkalomra Nagysimonyiban, hogy hitet tegyenek érzelmeik felől.

Első felszólaló ifj. Szabó Károly volt. Hangsúlyozta, hogy Nagysimonyi lakosai csaknem teljes számban lapunkat az [illegible] [illegible].

Majd Ugbanovics Ottó megyei szervező [illegible] szervezési utasításokat adott, kül- és belpolitikailag tájékoztatta az ülésből [illegible] az egybegyült testvéreket.

Utánna Lemke Gyula járás [illegible] [illegible] érdekes és tartalmas előadást a Mozgalom dinamikus erejéről. [illegible] többször is [illegible] [illegible].

Utolsó felszólaló Márton Sándor tokorcsi kisgazda megyei [illegible] volt aki a jövő földbirtok-politikájáról tartott előadást. [illegible] Márton Sándor, amilyen jó gazdálkodó, ép olyan jó [illegible] is [illegible] szakított helyeslésével.

Az értekezlet végeztével a testvérek az Ébredj magyar cimű indulót énekelték el, majd [illegible] a hősök emlékművét koszoruzták meg a pártszolgálatosok.

Közellátási tudnivalók!

A havi cukorfejadagok egyszerre való kiadása

Felhivja a közellátási hivatal a lakosság figyelmét arra, hogy a jövőben az egy havi cukorfejadagot egyszerre megkaphatják. Jelen rendelkezés azonban nem tévesztendő össze a két havi lisztfejadag egyszerre való kiszolgáltatásával kapcsolatban kiadott rendelettel, cukorból ugyanis csak egy havi fejadagot szolgáltatnak ki a kereskedők egyszerre.

Korpakiutalás

Felhivja a közellátási hivatal mindazok figyelmét, akik a Hangya fióküzletből a korpát még nem vitték el, hogy azt május hó 5-ig feltétlenül vigyék el, mert ezidő után már nem kaphatják meg.

Margarin kiutalás

Közhirré teszi a közellátási hivatal, hogy a hatósági zsirjegy május havi 18, 19, 20 és 21 számu szelvényeire a Hangya fióküzletben szelvényenként 10 dkg. margarint szolgáltatnak ki.

Védjük a takarmányokat a gyujtólapok ellen

Minden gazdának egyéni érdeke, de egyuttal hazafias kötelessége is, hogy gondosan megvédje s hazai állatállomány szempontjából annyira fontos takarmányt az ellenséges repülőgépek által esetleges ledobásra kerülő gyujtóbombák és gyujtóhasábok ellen. Minden gazdának fel kell készülnie, hogy tüz esetén megmenthesse lakóházát, istállóját és takarmánykészletét. A védekezésre legcélszerübb megfelelő mennyiségü viz és száraz homok tárolása, amikkel a ledobott gyujtóbombákat és hasábokat ártalmatlanná lehet tenni. Riadókor adjunk enni az állatoknak, mert akkor nem nyugtalankodnak. Természetesen előzőleg vezessük ki a jószágokat az istállóból és kötözzük egymástól lehetőleg minél távolabbra. A lovakon éjszaka is hagyjuk rajt a kötőféket. A bikákat és az idősebb bikaborjukat jól meg kell kötözni, nehogy elszabaduljanak és bajt okozzanak.

A szénát, szalmát és a kukoricaszárat minél nagyobb távolságba rakjuk egymástól, hogyha esetleg tüz támad, egyik kazal meg ne gyulladjon a másiktól.

A beszolgáltatási kötelesség teljesítésébe beszámitható szolgáltatások

Az uj beszolgáltatási rendelet éppen ugy mint a mult évi lehetővé teszi, hogy bizonyos természetben kiadott szolgáltatások a gazdálkodó beszolgáltatási kötelességének teljesítésébe beszámíttassanak a nyilvántartó hatóságok. Igy kell beszámítani a kenyérgabonából [illegible] kiadott [illegible], ha a gazdálkodó [illegible] [illegible] szerződéses [illegible] gazdálkodik, vagy ha [illegible] kisebb [illegible] gazdálkodik ugyan, de igazolja, hogy az aratási munkálatokat maga és családtagjai tartós munkaképtelenség, vagy háborus katonai szolgálat miatt nem végezhették el, továbbá, ha a gazdálkodó munkaképtelen hadirokkant, vagy hadiözvegy.

Beszámít a kenyérgabona beszolgáltatási kötelesség teljesítésébe a summásmunkásoknak kimért havonta 2q, az egész évben azonban legfeljebb 10 q kenyérgabona. Ha azonban a gazdálkodó az 1944-45. gazdasági évben több summás és kevesebb éves gazdasági cselédet tart, mint amennyit az elmult évben, a beszámítás szempontjából annyival kevesebb summást lehet csak figyelembe venni, amennyivel az éves gazdasági cselédek száma az előző évi gazdakönyvben feltüntetett létszámhoz képest csökkent.

Az 1944-45. gazdasági évben is beszámít a konvenciós cselédeknek szerződés alapján kenyérgabonában kimért járandóság, de csak az [illegible] [illegible] cseléd tartást meghaladó létszámu cselédekre. Vagyis ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy egy gazdasági cseléd számára évenként 12 q konvenciót számítva, kat. holdanként a kiadott járandóságból 60 kg. kenyérgabona nem számít be a gazdálkodó beszolgáltatási kötelességének teljesítésében. Az ezen felüli maradvány az, amely beszámít a gazdálkodó beszolgáltatási kötelességének teljesítésébe.

Éves gazdasági cselédeknek kell tekinteni a cselédszerződéssel elszerződött szegődményes iparosokat, a dohánykertészeket, továbbá azokat a summás munkásokat, akiket a fentebbi [illegible]

dasszaés szerint azért nem lehet [illegible] ok közé sorolni, mert a [illegible] kevesebb éves gaz- [illegible] lécet, de több nommást [illegible], mint az előző évben.

[illegible] beszolgáltatási rendszer intézkedései a ke-

Az a gazdálkodó, akinek más- [illegible] 500 [illegible] nagy ágaid nem nagyobb, mint egy yárgabnna és [illegible] kötelezettsége alól külön [illegible]

[illegible] hogy a kenyérgabona és [illegible] beszolgáltatási kötelezettsége — legfeljebb használati vagy vetőmag szükségletének meréséig, — a [illegible] lakosnak [illegible] a szokbói általa szabadon választott termény, vagy termék, vagy állat beszolgáltatásával vagy pedig mezőgazdasági munkával teljesíthessé. A kérvényben fel kell tüntetni a gazdálkodó nevét, nyilvántartó helységét, az 1944/45. évi gazdakönyvének számát, a kérelem indokát és azt, hogy a gazdálkodó beszolgáltatási kötelezettségét milyen faju és mennyiségű termennyel, termékkel vagy állattal tudná teljesíteni. A kérelmet a nyilvántartó szónggal igazolatni kell.

A husbeszolgáltatási kötelezettségek azon rendelkezése alól azonban, hogy a gazdálkodó ezen kötelezettségének legalább felét szarvasmarha, juh, sertes, vagy sertéshus beszolgáltatásával kell teljesítenie, illetőleg legelője után a megállapitott husbeszolgáltatást teljes egészében szarvasmarha, vagy juh beszolgáltatásával kell teljesítenie, továbbá, hogy a rét után megállapitott husbeszolgáltatási kötelezettség teljesítésére katasztert holdanként bizonyos mennyiségű szénát kell beszolgáltatnia, ezek alól a rendelke- [illegible] alól a hatóságok semmi- [illegible] adhatnak fel- [illegible]

Hamarosan leválják a főispánok legnagyobb részét

Hivatalos jelentés szerint a kormány a legközelebbi napokban átalakítja a főispánt kart. Az átszervezés igen mélyreható lesz és valószínűleg csak pár marad a helyen. A felmentések, illetve az új kinevezések hamarosan megjelennek. Ugyanis a kormányzat nem látja helyesnek, hogy az új irány is azokra a főispánokra támaszkodjék, akiknek legnagyobb része évek óta a legkülönbözőbb kormányokat kiszolgálta és belőleg esetleg éppen ellentétes világnézetet vallanak.

Hírek

— Eljegyzés. Molnár Ferenc celldömölki órás és ékszerész és Bankó Ilona leányát, Mariát te Buda Ernő okl. bányászati [illegible] posztszentelőházlói lakos.

— Halálozás. Varga János nyári m. kir. pénzügyőri főtiszt 51 éves korában váratlanul elhunyt. Özvegyén kívül Roman és László nevű gyermekei gyászolják. Temetése az elmúlt szombaton volt nagy részvét mel-

— Dr. Horváth Károly [illegible] szolgálatának felszavatása. Dr. Horváth Károly csepreg-celldömölki kormányfőtanácsnak a celldömölki rendőrkapitányságon [illegible] nagyszerű pártfogásának elhalálozása [illegible] indult meg, mikor [illegible] hogy emlékének meg- [illegible] szolgálnak.

lék elkészült, [illegible] jesen [illegible] Az ünnepélyes megnyitásra [illegible] A felavatás [illegible] nagy [illegible] részt. Kép felvételt megkapt a [illegible] Kapuvári is.

— Eljegyzés kinevezés. Sally Károly okl. jegyzőt, celldömölki lakost az egyháznagyközi körjegyzőséghez segédjegyzőnek kirendelték.

— Nyugdíjazás. A máv. igazgatósága a szolgálatképtelenné vált Fábra Nándor máv. intézőt ez év julius hó 31-ével nyugalomba helyezte.

— Rendszeresítések a MÁVnál. A máv. igazgatósága Bognár Géza, Szemes János, Sólyi Zoltán, Baturin András, Kopasz Ferenc, Csutár József, Sebestyén Gyula, Pados József, Tóth Károly, Horváth Sándor, Jenő, Kulimvun Károly, Németh István és Horváth József órabéres vonatfékezőket napibéres vonatfékezőknek, Tóth Ernő órabéres váltókezelőt napibéres váltókezelőnek, Gersey Sándor szertári munkást napibéres szertárőrnek, Kiss Sándor fűtőházi állandósított segédtisztet pedig napibéres segédtisztnek rendszeresítette.

— Vasuti áthelyezések. A szombathelyi üzletvezetőség Károsy József és Kerekes Károly tiszteket Celldömölkről Szombathelyre, Takács Lajos tisztet Várpalotáról Celldömölkre, Vajda József forgalmi napidíjast Ukkról Celldömölkre, Eljel László, Boda István tiszteket Vépről Celldömölkre, Nemeskéri László tisztet Porpáczról Celldömölkre, Poszonyi Pál állomásfelvigyázójelölttet Ujdonat Olajrakodótól Celldömölkre, Poor Ferenc állomásfelvigyázójelölttet Magyarkeresztúr- [illegible] a pápai szertárról a celldömölki szertárhoz, helyezte át.

— Szinelőadás. A Kemenesmagasi Levente Egyesület husvéti vasárnapján Boross Kálmán az. tanító és lelesége fáradságot nem ismerő tanítása és irányítása mellett nagysikerű műkedvelő előadást tartott. Szinre került Bósza Ferenc „Haragszik a puszta-tábló" cimü szinműve. A szereplők kivétel nélkül kitünően szerepeltek, úgy hogy az előadás úgy anyagilag, mint erkölcsileg teljes sikert aratott. Az egyesület a bevételből a bombakarosutas részére 50 P-t a 151.006 sz csekklapon feladott.

— Hajós [illegible] vánt a celldömölki m. kir. [illegible] iskola népszerű és agilis igazgatójában, Országos Tö[illegible] Ráadá[illegible] utolsó együttes gyülé[illegible] albizottsag tagjává választotta.

— Hússzentelő körmenet. Az apátsági templomból hétfőn reggel 8 órakor indult ki a húszszentelő körmenet az apátsági gyümölcsös mellett levő apátsági földekhez. A körmenetet dr Nemes Vazul plébános vezette.

— Elütötte az autó. Horváth Ferenc Ilvol kőgyáros, Magyar Megujulás-párti képviselő. Egy elütötte egy magánautó éppen akkor, amikor az utcának, Varga Jánosnak az elhunyt pénzügyőri főtiszgyőzőnek a temetésére igyekezett. Súlyos állapotban szállitották a szvári kórházba.

— Értesítés. A Vasutas Kaszinó könyvtára értesíti az olvasó hirdönsegel, hogy majus 1-tól okto- [illegible] órág.

Celldömölkön, Nemesdömölki utca 9. számu ház

lebontásra eladó

Bővebbet a Griff szállodában.

— Nyilaskeresztes [illegible] mányi gyűlés. A Nyilaskeresztes Párt celldömölki tagozata vasárnap délután 4 órakor a Zöldfa [illegible] budapesti központ kiküldötte tájékoztatja a választókat az aktuális politikai helyzetről, fen- [illegible] szólal még Urbanovics Ottó szombathelyi pártszövetség kiküldötte és Márton Sándor tokorcs kisbirtokos.

— Egy csabrendeki gépkocsivezető halálos szerencsétlensége. Szalai László csabrendeki fiatalember gépkocsival Veszprém közelében egy vasuti átjárónál a vonatba szaladt s a szerencsétlenség következtében szörnyethalt. Holttestét hazaszállitottak Csabrendekre.

Jókarban lévő Csepel motorkerékpár eladó. Szent György drogéria

— A lopott tyuk elkerülte magát. Sömjénmihályfa községben Örl József 30 éves napszámos éjnek idején beosonott Kovács Kálmánné udvarába s ott az olból egy darab tyukot kiemelt, de nem ment vele messzire, mert az állat, amit Örl József a hóna alatt vitt Kovácsné udvari szobájának a [illegible] alatt el [illegible] Hivel pedig a nszenlek. [illegible] voltak a megkülönböztek a tyuk kerentését, egy kettőre kiszrálta [illegible] Örl Józsefet a csendőrse[illegible] jelentették.

— Nem viselte a sargacsa- [illegible] volt könyvelőnő 3000 pengő pén- [illegible] te [illegible] kapott. Ebben [illegible] ság esetén 30 napi elzárás, me- [illegible] megkülönböztető jelet nem viselte. Egyébként [illegible]

GAZDA

Felelős szerkesztő: a celldömölki m. kir. állami gazdasági iskola.

Éghajlási adatok

[illegible] napos hőmérő [illegible] maximális: [illegible] minimális: [illegible] csapadék: 34 mm [illegible] szélirány: Ny, K, Ny [illegible]

(II. közlemény.) [illegible] egbeszélhetetlen, hogy a kecskék közül a gümőkóros megbetegedés kevés, s a fejőkat parlatini (nyúltesszi leróülésinek) [illegible] tejjel teljes hatásnak maradnak.

[illegible] tetét ápolják, istállóját rendszeresen takarítsuk, a lehetőleg szabadban fejjük, akkor a tejjel [illegible] is ang érzésű.

Tenyésztésbe vehető már tizhónapos korban. Ajánlatos azonban, hogy öregjeid, vagy idősebb korban vegyük [illegible] s egy kétéves kitelődött [illegible] tartható 6 éves korig.

Vemhességi ideje leggyakrabban 5 hónap. Szapora állat, mert csak szűkös viszonyok mellett tartott, [illegible] erőhasi egyedek ellenek [illegible] gidát, vagy gödölyét, különben 3-5 utódot is hoz a [illegible] tőgye. Evente kétszer is ellethető. Legyünk szülőnői a 3-[illegible] évig szoptatható, a tenyésztésre szánnat pedig ajánlatos 6-8 hónapig anyatejen tartani.

Négy hetes korától fogva a gida anyajával a legelőre mehet.

Takarmánya nyáron a legelő, [illegible] ott táplálkozik a legolcsobban. A változatos takarmányt kedveli. Bármilyen jó is legyen az a takarmány, megunja, ha kizárólag azzal az egyszer takarmányozzuk. Frissen trágyázott területen növő füvet nem eszi meg.

Télen egy kecskére 2q szánát számítsunk. Szálastakarmány lehet réti széna, kukoricaszár, lombszéna, (szeder, szőlő, tölgy, nyírhárs, juhar) továbbá gyök és gumós takarmányból répa, burgo- [illegible] kg napi adagot és ha től tejet [illegible] szalmazzuk abrakkal külön. Abraktakarmány lehetőleg korpa és tengeri dara keverékéből álljon, melybe kaverjünk naponta 1 dg sót is.

Nem megvetendő a kecske, mint erőtermelő állat sem. Jó nium egy kecske 2-3 q terhet is elhuzza egy pár pedig 4-5q terhet is elhuzaros. Különösen az ivartalanitott bakok falaknak meg erre a célra kiválóan.

Talán egy házilátatunk sincs annyi jókaj adottsággal áldva, mint a kecske, éppen ezért a tenyésztési minden kinek melegen ajánlom.

G. J. dr.

CELLDOMOLKI HIRLAP

[illegible]